

Aan
de gemeenteraad

Datum 26 november 2024
Zaaknummer 2024-0119528
Betreft Vaststellen Besteding middelen '25 en '26 en voortgangsrapportage Sportvisie 2030

Vergadering van
Portefeuillehouder: Marc Merx
Begrotingsprogramma Gezond, Sociaal en Zorgzaam Dordrecht
Kernteam/Opgave: Stad - Sport
Auteur: Claudia Bokel
E-mail: cr.bokel@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Claudia Bokel
Openbaar: Ja

Voorgesteld besluit

kennis te nemen van de voortgangsrapportage van de uitvoering van de Sportvisie 2030;

de niet-bestede middelen Subsidieregeling Renovatie en/of nieuwbouw sportaccommodaties aan te wenden voor de tranche 2025-2026 van deze regeling;

de gereserveerde middelen 2025 en 2026 uit de Sportvisie ad € 1.780.000,- in te zetten voor capaciteitsvraagstukken, wijksporthallen, fysieke aanpassingen voor sporten en bewegen in de openbare ruimte en topsportevenementen, onder de voorwaarde dat het beheer en onderhoud van de fysieke aanpassingen binnen de bestaande budgetten plaatsvinden;

het doel van de bestemmingsreserve PA 2022-2026 Sportaccommodaties, nu bestemd voor het realiseren van goede en eigentijdse (vitale) sportvoorzieningen, uit te breiden met de bestemmingen fysieke aanpassingen voor sporten en bewegen in openbare ruimte en topsportevenementen;

voor de organisatie van topsportevenementen en fysieke aanpassingen van de buitenruimte in 2025 € 300.000,- beschikbaar te stellen en dit bedrag te onttrekken uit de bestemmingsreserve PA 2022-2026 Sportaccommodaties;

de begroting 2025 te wijzigen conform bijgevoegde begrotingswijziging met nummer 225001.

Deadline

Afgestemd met Erik Logtenberg. Graag agenderen in college 12 november 2024.

Raadsvoorstel

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

De gemeenteraad heeft een kaderstellende en controlerende functie. Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid.

Wat is het doel?

In mei 2023 is de Sportvisie 2030 'Niemand buitenspel in Dordrecht' vastgesteld. In dit raadsvoorstel is afgesproken dat we ook eind 2024 een voorstel doen voor de verdeling van de middelen voor 2024 en 2025. Daarnaast delen wij met uw raad de voortgang van de uitvoering van

deze sportvisie en de eerste resultaten. In mei 2023 is de Sportvisie 2030 'Niemand buitenspel in Dordrecht' vastgesteld. Bij de vaststelling is afgesproken om in september 2024 een voorstel aan uw raad te doen voor de besteding van de gereserveerde middelen voor 2025 en 2026. Daarnaast is afgesproken om uw raad actief op de hoogte te houden over de voortgang van de uitvoering van de ambities zoals geformuleerd in de Sportvisie 2030.

Wat zijn per beslispunt de argumenten en wat is hierop de toelichting?

1. Kennisnemen van de voortgangsrapportage van de uitvoering van de Sportvisie 2030.

Wij delen met trots dat onze gemeente op 26 september jl. is uitgeroepen tot sportgemeente van het jaar 2023-2024. Gemeenten hebben zich met een uitvoerige schriftelijke onderbouwing kandidaat gesteld. Uiteindelijk zijn vier gemeenten genomineerd, die een werkbezoek hebben gekregen van de een jury bestaande uit vertegenwoordigers van Vereniging Sport en Gemeenten (VSG), NOC*NSF, Platform Ondernemende Sportaanbieders (POS), Kenniscentrum Sport en Bewegen (KSCB) en het Mulier Instituut.

Naast het jurybezoek zijn de gemeenten ook op data vergeleken. Uit het juryrapport: hebben het simpelweg goed voor elkaar. Heel solide en compleet beleid met veel aandacht voor integraliteit. Mooi om te zien dat hun langetermijnaanpak nu echt vruchten begint af te werpen. Dordrecht is ook voorloper in zogenaamd data-driven sport- en beweegbeleid.

De successen van de Sportvisie 2030 'Niemand buitenspel in Dordrecht' hebben onder andere bijgedragen aan deze titel.

De sportdeelname is fors gestegen, laat de meting in april dit jaar zien (Sportdeelnameindex, NOC*NSF april '24, zie bijlage).

	Bij start sportvisie (meting 2022)	Tussendoel 2026	Doel 2030	Hoe staat het er nu voor (april 2024)
Sportdeelname algemeen	67%		80%	71%
Sportdeelname laagopgeleiden	51%	61%		55%
Sportdeelname volwassenen	65%	70%		71%
Sportdeelname jongeren (13-18)	76%	80% of hoger		87%
65+ers die voldoen aan beweegrichtlijn	32,4%	45%		56%
Sportomgeving cijfer	-	8 of hoger		8,1
Sportplezier cijfer	-	8 of hoger		8,4

Door de forste stijging van de sportdeelname zullen we de tussendoelen evalueren om aan de juiste knoppen te draaien. Daarna zullen we u in de volgende raadsinformatiebrief (2025) informeren over nieuwe tussendoelen die zullen bijdragen aan het behalen van het hoofddoel, 80% van de Dordtenaren sporten of sportief bewegen minimaal één keer in de week.

Er is niet alleen sprake van een hogere sportdeelname. Uit onderzoek van het Kenniscentrum Sport en Bewegen (KSCB) blijkt dat de Social Return On Investment (SROI), dus de maatschappelijke opbrengsten van investeringen in sport en bewegen, afgewogen tegen mensen die niet sporten en bewegen, in Dordrecht, 2,89 is. Dit betekent dat investeringen in sport in Dordrecht zorgen voor

2,89 keer meer maatschappelijke opbrengsten. Landelijk ligt dit cijfer bij 2,76. (Maatschappelijke waarde van sport en bewegen, Kenniscentrum Sport & Bewegen jan. '24, zie bijlage.)

Dat we goed op weg zijn en Dordrecht terecht 'Sportgemeente van het jaar' is, illustreren we met een aantal voorbeelden en quotes van het maatschappelijk effect:

- Project Luuk leert zwemmen werpt vruchten af. Alle leerlingen van groep 8 van de Wereldwijzer hebben de school met een zwemdiploma verlaten. Op dit moment doen tien scholen uit zes wijken mee aan 'Luuk leert zwemmen'. Vanaf komend schooljaar kijken we hoe we het project nog meer wijkgericht aan gaan bieden. (Strategische ambitie: de jeugd is de sportiefste van Nederland.)
- In 2023 is er een Urban Raad opgezet die diverse urban sportaanbieders uit de urban scene vertegenwoordigt, genaamd Straatraad. In samenwerking met Popcentrale is een tweede editie van het Urban Sports & Culture evenement 'Straat078!' georganiseerd (29 september). (Strategische ambitie: de openbare leefruimte wordt meer sportief gebruikt.)
- Het is onze ambitie om sport- en beweegaanbieders toekomstbestendig te maken, daarom zetten we onder andere in op het professionaliseren van de verenigingssport met als doel het vrijwillige kader van de vereniging te ondersteunen en te versterken. Per 1 januari 2024 hebben we zes subsidieaanvragen toegekend van Dordtse sportverenigingen (individueel en gezamenlijk) om voor twee jaar aan de slag te gaan met een professional binnen de vereniging. De eerste resultaten zijn al geboekt door bijvoorbeeld een nieuwe scheidsrechterspool van dertig nieuwe vrijwilligers bij vv Wieldrecht. Ook kijken we terug op een succesvol derde Dordts Sportcongres (20 september) dat specifiek gericht was op sportverenigingen en sportaanbieders. (Strategische ambitie: sport- en beweegaanbieders zijn vitaal.)
- Met de ambitie om tot de tien sportiefste gemeenten te horen, hoort ook dat er in de sport uitgeblonken kan/mag worden. Tijdens de Dordtse Sportuitblinkersverkiezing in het Energiehuis (januari 2024) zijn de (top)sportprestaties die Dordtse sporters in 2023 hebben geleverd in het zonnetje gezet. De 230 aanwezigen waren getuige van de prijsuitreiking in vijf verschillende categorieën. Daarnaast was er ook aandacht voor andere bijzondere, mooie, ontroerende (top)sportprestaties. (Strategische ambitie: topsport inspireert en maakt schapetrots.)
- Het Life Goals Dordrecht programma richt zich op het versterken van kwetsbare groepen door middel van sport, met speciale aandacht voor mensen in een sociaal kwetsbare positie, zoals eenzaamheid, sociaal isolement en chronische psychische problemen. Deelnemer: "Ik denk er nu over om terug te gaan naar school en een opleiding te gaan doen en dat op mijn leeftijd. Ik wil weer verder!" Uit de Life Goals monitor blijkt onder andere dat in Dordrecht 45% van de deelnemers minder gebruik maakt van zorg, 72% minder last heeft van stress en 36% lid is geworden van een sportvereniging. (Strategische ambitie: iedereen doet naar vermogen mee aan sport en bewegen.)
- Met SportMEE komen we achter de voordeur en bieden we een warme toeleiding voor mensen met een achterstand tot sport. En omdat we achter de voordeur komen, kunnen we mensen indien nodig ook begeleiden naar andere voorzieningen. Een mooi voorbeeld hiervan is het gezin waarbij het gesprek met de vader aan de keukentafel ertoe geleid heeft dat ook de moeder met andere klachten en het kind met overgewicht geholpen zijn door middel van sport en bewegen. Er zijn na het vaststellen van de sportvisie inmiddels 214 bemiddelingen gedaan door SportMEE, waarbij 80% lid is geworden van een sportvereniging. (Strategische ambitie: iedereen doet naar vermogen mee aan sport en bewegen.)
- Het MJOP sportvelden 2024 – 2041 biedt een gestructureerde aanpak voor de verbetering van sportaccommodaties door in te zetten op duurzaamheid, toegankelijkheid, kostenefficiëntie, technische kwaliteit en consistente kwaliteit. Een voorbeeld is dat alle gemeentelijke sportverlichting (binnen- en buitensport) wordt omgezet naar LED-verlichting. Het MJOP sportvelden wordt met een apart raadsvoorstel aangeboden. (Strategische ambities: de sportparken zijn tot vitale sportparken doorontwikkeld en de binnensportaccommodaties zijn toekomstbestendig.)

- De Tour de France Femmes in Dordrecht was een groot succes. Niet alleen de etappe zelf, vooral ook de maatschappelijk impact dankzij de samenwerking met diverse interne en externe partners in de stad. Dordrecht is wereldwijd op de kaart gezet. (Strategische ambitie: topsport inspireert en maakt schapetrots.)

Dit is slechts een selectie van alle activiteiten waaraan we de afgelopen tijd hebben gewerkt. In de bijlage is het overzicht van de stand van zaken van de voortgang van de Sportvisie 2030 'Niemand buitenspel in Dordrecht' toegevoegd.

Daarnaast komt de Rekenkamer met eerste aanbevelingen en conclusies waar we in een bestuurlijke reactie op terugkomen.

Uitdagingen

Naast alle positieve ontwikkelingen, waarvan we er hierboven een aantal geschetst hebben, zien we ook enkele uitdagingen. Er zijn bezuinigingen bij het Rijk en bij de gemeente op komst. Het wordt spannend of we onze ambities waar kunnen maken. Het is dan ook de uitdaging om te bezuinigen op de dingen die het minst effect hebben op het bereiken van onze doelen. We zien dat veel budget binnen de sportbegroting geoormerkt is en dat er weinig flexibiliteit is om hierin te schuiven. Dit resulteert erin dat een incidenteel beroep moet worden gedaan op de middelen, zoals bijvoorbeeld in het geval van de Tour de France Femmes, hier geen extra ruimte voor is. Tegelijkertijd zien we ook dat dit evenement door de side-events en de samenwerking met interne en externe partners juist extra sport- en beweegdeelname kan opleveren.

2. De niet-bestede middelen Subsidieregeling Renovatie en/of nieuwbouw sportaccommodaties aanwenden voor de tranche 2025-2026 van deze regeling.

Van het beschikbare budget (€ 1.500.000,-) voor de subsidieregeling voor 2023 en 2024 is op dit moment circa € 115.000,- benut. Bij deze gemeentelijke subsidieregeling is het een voorwaarde om ook via de BOSA-regeling subsidie aan te vragen. Omdat het niet mogelijk is van 1 augustus t/m 31 december 2024 BOSA subsidie aan te vragen (de subsidiepot is leeg), verwachten we voor 2024 geen aanvragen meer. We weten dat er verenigingen zijn die nadenken over het mogelijk indienen van een aanvraag.

Wij stellen voor het resterende bedrag (circa € 1.385.000,-) van '23/'24 te benutten voor 2025/2026. Op dit moment evalueert de gemeente de huidige gemeentelijke subsidieregeling en voert, indien nodig, inhoudelijke wijzigingen door vóór 1 januari 2025, wanneer ook de BOSA-regeling weer openstaat.

Door de contacten met de verenigingen via de sportregisseurs, is ambtelijk de verwachting dat in de periode 2023-2026 de subsidieregeling niet totaal zal worden uitgenut.

3. De gereserveerde middelen 2025 en 2026 uit de Sportvisie ad € 1.780.000,- flexibeler inzetten voor capaciteitsvraagstukken, wijksporthallen, fysieke aanpassingen voor sporten en bewegen in de openbare ruimte en topsportevenementen, onder de voorwaarde dat het beheer en onderhoud van de fysieke aanpassingen budgettair geregeld is.

Wij zien de mogelijkheid de in de bestemmingsreserve sportaccommodaties gereserveerde middelen voor 2025 en 2026 effectiever in te zetten, wanneer deze flexibeler kunnen worden ingezet, omdat:

3.1. Ambtelijk de verwachting is dat niet alle middelen die voor de periode 2023-2026 zijn toegekend aan de subsidieregeling Renovatie en/of nieuwbouw sportaccommodaties worden uitgenut.

De subsidieregeling is tot dusver onderbenut gebleven. De gemeente verwacht niet dat, op basis van de plannen die nu in overweging zijn bij de sportverenigingen, deze subsidieregeling alsnog volledig uitgeput zal worden voor 2027.

3.2. Er volop koppelkansen liggen op sportparken.

Waar de subsidieregeling nog onderbenut wordt, zien wij kansen in de ontwikkeling van de sportparken. Wij willen daar graag kansen benutten om capaciteitsvraagstukken op sportparken aan te pakken en tegelijkertijd het sportpark in te richten als ontmoetingsplek voor de buurt. Investerings in de wijksporthallen Patersweg, Zeehavenlaan, Crabbehof, Smitsweg en Gravensingel zijn essentieel voor het bieden van goede sportvoorzieningen, vergroening en veilige bereikbaarheid.

Op wijkspark Smitsweg hebben we ingezet op een capaciteitsvraagstuk bij v.v. Wioldrecht. Op wijkspark Gravensingel zijn er scenario's ontwikkeld die worden uitgewerkt en getoetst op (financiële) haalbaarheid. Samen met gebiedsontwikkeling Stadspark kijken we naar het capaciteitsvraagstuk van sv Oranje-Wit op sportpark Stadspolders.

3.3. Wij uitvoering willen geven aan de uitkomsten van het onderzoek ingegeven door de Motie 231107/M10 'Haal Internationaal Topsportevenement binnen'.

Momenteel is een extern onderzoek gestart naar aanleiding van de motie 231107/M10 'Haal Internationaal Topsportevenement binnen'. Met het onderzoek wordt toegewerkt naar een visie en afwegingskader voor topsportevenementen. Ons streven is om u in Q1 2025 te informeren over de uitkomsten van dit onderzoek. Mogelijk heeft de uitkomst van dit onderzoek financiële consequenties. Op dit moment is hiervoor geen dekking. De structurele consequenties van het onderzoek zullen wij afwegen in de perspectiefnota. Vooruitlopend op dit onderzoek wordt gevraagd middelen in te kunnen zetten om kansen voor topsportevenementen in 2025, waarvoor nu de afspraken moeten worden gemaakt, te verzilveren.

3.4. Meer sport in de openbare ruimte mogelijk maken.

Wij willen graag alle inwoners stimuleren om levenslang te bewegen. Dit vraagt niet alleen aanpassingen aan sportparken maar ook in de wijken. Wanneer u instemt met dit voorstel kan sporten en bewegen in de openbare ruimte extra worden gestimuleerd. U kunt hierbij bijvoorbeeld denken aan middelen voor het initiatiefvoorstel 3x3 basketbal op het Energieplein.

Op basis van bovengenoemde argumenten stellen we voor de gereserveerde € 1.780.000,- flexibel in te zetten voor het realiseren van de doelen van de Sportvisie 2030 zoals indicatief weergegeven in onderstaande tabel.

Instrument/periode	Gepland incidenteel '23/'24	Uitgegeven	Verdeling incidenteel '25/'26 (indicatief)*
Subsidieregeling renovatie en/of nieuwbouw sportaccommodaties	€ 1.500.000,-	€ 115.000,-	€ 1.385.000,- (resterend deel '23/'24)
Reservering capaciteitsvraagstukken	€ 1.000.000,-	€ 850.000,-	€ 150.000,- (resterend deel '23/'24)
(Planvorming) wijksparken	€ 100.000,-	€ 15.000,-	€ 85.000,- (resterend deel '23/'24)
Openbare ruimte	€ 0,-		€ 100.000,-
Internationale topsportevenementen	€ 0,-		€ 350.000,-

**Indicatieve bedragen*

4. Het doel van de bestemmingsreserve PA 2022-2026 Sportaccommodaties, nu bestemd voor het realiseren van goede en eigentijdse (vitale) sportvoorzieningen uit te breiden met de bestemmingen fysieke aanpassingen voor sporten en bewegen in openbare ruimte en topsportevenementen.

5. Hiervoor € 300.000,- beschikbaar te stellen en dit bedrag te onttrekken uit de bestemmingsreserve PA 2022-2026 Sportaccommodaties.

Door deze bedragen beschikbaar te stellen, is geen raadsbesluit meer nodig om de middelen aan te wenden. De middelen kunnen wel enkel worden besteed aan activiteiten die bijdragen aan de doelen van de Sportvisie 2030. In het geval dat bij de beoogde aanwending feitelijk sprake is van een investering zal dit geregeld worden via de bestuursrapportage (budgetneutrale wijziging).

Wat zijn kanttekeningen en/of risico's bij dit voorstel?

Wij informeren uw raad jaarlijks over de voortgang van de inzet en welke middelen zijn ingezet ten behoeve van de ondernomen activiteiten.

De BOSA (Stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties) subsidieregeling wordt 1 januari 2025 weer opengesteld. Bij de volgende brief zal duidelijk zijn in hoeverre (alle) aanvragen van de Dordtse verenigingen zijn toegekend, en wat hiervan de consequenties zijn.

Als de subsidieaanvragen van Dordtse verenigingen voor de BOSA subsidie niet worden toegekend, kunnen overgebleven middelen uit de gemeentelijke subsidieregeling '23/'24 (doorgeschoven naar '25/'26) flexibel in worden gezet voor de doelen van de sportvisie. Dit betekent dat verenigingen wanneer hun planvorming langer duurt dan in 2026, hiervoor vooralsnog geen middelen beschikbaar zullen zijn, omdat deze dan voor andere activiteiten zijn aangewend.

Sportverenigingen draaien grotendeels op vrijwilligers, met de subsidieregeling professionele kracht ondersteunt het college hen. Echter is de ervaring dat grotere projecten zoals renovatie en nieuwbouw van sportaccommodaties tijd en expertise vragen waar verenigingen niet in alle gevallen toe zijn uitgerust. Dit maakt dat ontwikkelingen langer duren of niet passen binnen het beschikbare budget.

De middelen van de Sportvisie 2030 zijn incidenteel. Daardoor is er op lange termijn (vooralsnog) geen ruimte om het ambitieniveau op zowel accommodaties, voorzieningen in de openbare ruimte en topsportevenementen voort te zetten. Het verruimen van de huidige doelen leidt ertoe dat op termijn beperktere middelen beschikbaar zijn voor de oorspronkelijke smallere doelstelling (sportaccommodaties).

Welk (participatie)proces is doorlopen om tot dit voorstel te komen?

Advies Sportraad (zie bijlage).

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

[Raadsinformatiebrief 'Stand van zaken Sportvisie 'Niemand buitenspel in Dordrecht'', 19 december 2023, 2023-0174026.](#)

[Raadsvoorstel 'Vaststellen en beschikbaar stellen van een krediet Sportvisie 2030 - Niemand buitenspel in Dordrecht', 2023-0022033.](#)

Hoe wordt dit betaald?

De middelen zijn reeds gereserveerd in de begroting 2023 en voorzien van een voorlopige verdeling bij de vaststelling van de Sportvisie 2030 - Niemand buitenspel in Dordrecht. In het bijbehorende raadsvoorstel is aangegeven dat we u een nieuw raadsvoorstel inclusief voortgangsrapportage aanbieden om de resterende middelen voor de periode 2025/2026 daadwerkelijk beschikbaar te stellen.

Wat is het vervolg op het raadsbesluit?

Na besluitvorming door de gemeenteraad wordt de begroting gewijzigd conform dit voorstel.

Het college van Burgemeester en Wethouders

De raad van de gemeente DORDRECHT;

gezien het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van 26 november 2024 inzake Vaststellen Besteding middelen '25 en '26 en voortgangsrapportage Sportvisie 2030 ;

gelet op artikel 169, lid 2 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

kennis te nemen van de voortgangsrapportage van de uitvoering van de Sportvisie 2030;

de niet-bestede middelen Subsidieregeling Renovatie en/of nieuwbouw sportaccommodaties aan te wenden voor de tranche 2025-2026 van deze regeling;

de gereserveerde middelen 2025 en 2026 uit de Sportvisie ad € 1.780.000,- in te zetten voor capaciteitsvraagstukken, wijksportparken, fysieke aanpassingen voor sporten en bewegen in de openbare ruimte en topsportevenementen, onder de voorwaarde dat het beheer en onderhoud van de fysieke aanpassingen binnen de bestaande budgetten plaatsvinden;

het doel van de bestemmingsreserve PA 2022-2026 Sportaccommodaties, nu bestemd voor het realiseren van goede en eigentijdse (vitale) sportvoorzieningen, uit te breiden met de bestemmingen fysieke aanpassingen voor sporten en bewegen in openbare ruimte en topsportevenementen;

voor de organisatie van topsportevenementen en fysieke aanpassingen van de buitenruimte in 2025 € 300.000,- beschikbaar te stellen en dit bedrag te onttrekken uit de bestemmingsreserve PA 2022-2026 Sportaccommodaties;

de begroting 2025 te wijzigen conform bijgevoegde begrotingswijziging met nummer 225001.

Aldus besloten in de vergadering van